

Nr 11

Utlåtande i anledning av skrivelse från Nordiska rådets svenska delegation rörande rådets adertonde session i Reykjavik den 7—12 februari 1970.

Nordiska rådets svenska delegation har genom en den 11 mars 1970 dagtecknad skrivelse, vilken till vissa angivna delar har hänvisats till utrikesutskottet, till riksdagen överlämnat en berättelse för rådets adertonde session i Reykjavik den 7—12 februari 1970, jämte bilaga.

Skrivelsen och den därtill fogade berättelsen har hänvisats till utskott enligt följande: punkterna A 6 och 9 till konstitutionsutskottet; punkterna B 1, B 2, B 3, B 4, B 6, C 1 utom vad avser revision av sjömansskattelagstiftningen, C 3 utom vad gäller nordisk giltighet för receipt, C 5, D 1, D 2, D 3, D 5, D 7 såvitt rör trafiksäkerhetsforskning, E 3 och E 4 till statsutskottet; punkterna C 1 såvitt angår viss revision av sjömansskattelagstiftningen och C 8 till bevillningsutskottet; punkterna E 2 såvitt avser nordisk exportpromotionsfond för bygdeindustri samt E 5 till bankoutskottet; punkterna A 4, A 5, A 7, A 8, A 10, C 2, C 3 såvitt gäller nordisk giltighet för receipt, C 6, C 7, D 4, D 7 utom vad rör trafiksäkerhetsforskning, fiskeavgiften och ridhögskola vid Strömsholm samt E 2 utom vad angår indirekta handelshinder och nordisk exportpromotionsfond för bygdeindustri till lagutskott; punkterna C 4, D 6 samt D 7 såvitt avser fiskeavgiften och ridhögskola vid Strömsholm till jordbruksutskottet. Övriga delar under avdelning II i berättelsen samt skrivelsen i övrigt har hänvisats till utrikesutskottet.

Vad beträffar avsnitt A 2: Färöarnas och Ålands representation i Nordiska rådet, konstaterar utskottet med tillfredsställelse att alla de fem nordiska länderna vidtagit ändringar i sina stadgar för rådet, så att de självstyrande områdena nu beretts tillfälle att delta i rådets arbete, Färöarna inom ramen för Danmarks rikets delegation och Åland inom ramen för Finlands delegation.

Den fråga, som tilldrog sig det största intresset vid rådets adertonde session, gällde rådets ställningstagande till Nordeks genomförande och i anslutning härtill frågan om Nordiska rådets inpassning i Nordek-samarbetet. Till grund för rådets behandling av dessa frågor låg framför allt den nordiska ämbetsmannakommitténs slutliga förslag av den 4 februari 1970, ett tilläggsförslag om genomförande av Nordek samt två medlemsförslag om Nordiska rådets ställning i Nordek-planen.

Rådets ekonomiska utskott uttalade för sin del tillfredsställelse med att förhandlingarna under statsministrarnas ledning fört fram till en överenskommelse, godkänd av statsministrarna, om en tullunion och ett vittgående ekonomiskt samarbete i övrigt i Norden. Utskottet noterade också statsministrarnas meddelande om att det förelåg enighet mellan statsministrarna om att instruera ämbetsmannakommittén att färdigställa traktatutkastet om Nordek senast den 7 mars 1970 och att regeringarna hade för avsikt att i början av april 1970 lägga fram förslag för nationalförsamlingarna om ratifikation av traktaten.

På förslag av ekonomiska utskottet antog rådet en rekommendation, i vilken regeringarna i Danmark, Finland, Norge och Sverige uppmanades att under avslutandet av arbetet med den traktatmässiga utformningen av det utvidgade samarbetet inarbeta i traktaten de förslag som framlagts av Nordiska organisationskommittén rörande Nordiska rådets och dess organs inpassning i Nordek-samarbetet; att lägga fram förslag för nationalförsamlingarna om genomförande av traktaten om Organisationen för nordiskt ekonomiskt samarbete i så god tid att förslaget kunde slutbehandlas i nationalförsamlingarna under loppet av vårsessionen 1970 och att därefter deponera ratifikationsinstrumenten omgående; samt att slutföra förhandlingarna om samarbete på atomenergins område så snart som möjligt så att detta kunde etableras som ett led i det utvidgade ekonomiska samarbetet. Utskottet hemställde vidare att rådet måtte rekommendera regeringarna i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige att upptaga överläggningar om när och på vilket sätt Island skulle kunna delta i det utvidgade nordiska ekonomiska samarbetet.

Sedan frågan om nordiskt ekonomiskt samarbete diskuterades vid rådets session, har som bekant den finländska regeringen meddelat att den anser att traktaten inte bör undertecknas i detta skede. Samtidigt har emellertid den finländska regeringen konstaterat att resultatet av Nordek-förhandlingarna till sakinnehållet motsvarar de mål som den uppställt för traktaten.

I en skrivelse till de nordiska ländernas regeringar den 4 maj 1970 har Nordiska rådets presidium tagit upp frågan om revision av Helsingfors-avtalet. Enligt presidiets uppfattning är det för rådets vidare verksamhet viktigt att en sådan revision snarast genomföres. Presidiet hemställer därför i sin skrivelse att den föreslagna nya organisationen för det nordiska samarbetet i stort skall träda i kraft senast den 1 januari 1971. Det framlagda avtalsförslaget borde därför föreläggas parlamenten för slutlig behandling under hösten 1970.

Utskottet vill för sin del beklaga att det ännu ej visat sig möjligt att få allmän anslutning till planerna på ett fast organiserat nordiskt ekonomiskt samarbete. Utskottet förutsätter att regeringen även fortsättningsvis verkar för att bevara och stärka samarbetet i Norden, såväl på det ekonomiska som på andra områden.

Utskottet hemställer

att skrivelsen från Nordiska rådets svenska delegation rörande rådets adertonde session — vad avser de delar som hänvisats till utrikesutskottet — måtte läggas till handlingarna.

Stockholm den 13 maj 1970

På utrikesutskottets vägnar:

ARNE GEIJER

Närvarande:

från första kammaren: herrar Arne Geijer (s), Dahlén (fp), Herne-
lius (m)* och Palm (s);

från andra kammaren: herrar Alemyr (s), Skoglund (s), Mellqvist
(s)*, fru Eriksson i Stockholm (s), herrar Wahlund (cp) och Cassel (m).

* Ej närvarande vid justeringen.